

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะวิเคราะห์บทความของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลต่อการ
ใช้ภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวบรวมปัญหาการใช้ภาษาของนักเรียนในห้อง
เรียน ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย และสำรวจการใช้ภาษาของสื่ออิเล็กทรอนิกส์
ตลอดจนรูปแบบในการเสนอเนื้อหาสาระโดยสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ตั้งแต่เดือนตุลาคม
๒๕๖๐ ถึงมีนาคม ๒๕๖๑ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินงานตามลำดับขั้นดังนี้

การเลือกตัวอย่างประชากร

๑. สัมภาษณ์ผู้ผลิตรายการโดยสุ่มตัวอย่างจาก ผู้ผลิตรายการวิทยุ, โทรทัศน์ และ
ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องอยู่ในวงการภาพยนตร์ ประเภทละ ๑ คน รวมเป็น ๓ คน เพื่อนำข้อมูล
มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๒. สัมภาษณ์อาจารย์ภาษาไทย โดยสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียน ๑๒ แห่ง แห่งละ ๒ คน
รวมเป็น ๒๔ คน

๓. สุ่มตัวอย่างนักเรียนประชากร จากโรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา
๕ แห่ง, สังกัดกรมอาชีวศึกษา ๑ แห่ง โรงเรียนราษฎร์ ๕ แห่ง และโรงเรียนสาธิต ๑ แห่ง
ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่

๓.๑ โรงเรียนรัฐบาล ๒ แห่ง คือ

๓.๑.๑ โรงเรียนศรีอยุธยา

๓.๑.๒ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

๓.๑.๓ โรงเรียนวัดสุทธิวาราม

๓.๑.๔ โรงเรียนวัดสังเวชวิศยาราม

๓.๑.๕ โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย

๓.๑.๖ วิทยาลัยน่านศิลป์

๓.๒ โรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียนสาธิตรวม ๒ แห่ง คือ

๓.๒.๑ โรงเรียนเขมะสิริอนุสสรณ์

๓.๒.๒ โรงเรียนมาแตร์ เคอี่

๓.๒.๓ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย

๓.๒.๔ โรงเรียนอานวยศิลป์

๓.๒.๕ โรงเรียนสัจย์สงวนวิทยา

๓.๒.๖ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

การเลือกตัวอย่างนักเรียน ใ้สุ่มตัวอย่างนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) โดยการเลือกนักเรียนชั้นละ ๑๐ คน สำหรับโรงเรียนชายและโรงเรียนสตรี รวมทั้งสิ้นโรงเรียนละ ๓๐ คน ; นักเรียนชั้นละ ๒๐ คน สำหรับโรงเรียนสหศึกษารวมทั้งสิ้นโรงเรียนละ ๒๐ คน จำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมด ๕๑๐ คน

เครื่องมือในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยมีวิธีการดังนี้

๑. ศึกษารูปแบบ เนื้อหาสาระ ตลอดจนการใช้ภาษาไทยของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๒๐ ถึงมีนาคม ๒๕๒๑ เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถาม
๒. สัมภาษณ์ผู้ผลิตรายการ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการผลิตรายการ, การเสนอเนื้อหา, การใช้ภาษา ตลอดจนความเห็นที่เกี่ยวกับความเหมาะสมในการใช้ภาษาไทยของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในปัจจุบัน และข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งขอเสนอแนะในการแก้ไขเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
๓. สัมภาษณ์อาจารย์ภาษาไทย เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อการใช้ภาษาของนักเรียน, ความเหมาะสมเรื่องการใช้ภาษาของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบัน และข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งขอเสนอแนะในการแก้ไขเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๔. ศึกษาวิธีการสร้างและการใช้แบบสอบถามจากหนังสือแบบสอบถามการสร้างและการใช้ ของอุทุมพร ทองอุไทย^๑ และผลงานวิจัยที่เคยทำมาแล้ว

๕. สร้างแบบสอบถามเป็น ๒ แบบ คือ แบบให้เลือกรายการ (Multiple Choice) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน และแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสนใจและการวิเคราะห์ โดยการนำตัวอย่างประโยค และข้อความจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาเป็นตัวอย่าง ลักษณะการตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบเพียงแต่กาเครื่องหมายตามที่อธิบายไว้ในแบบสอบถามเท่านั้น นอกจากนี้ในข้อความคิดเห็นอื่น ๆ ที่เว้นว่างไว้ให้เติม เพื่อผู้ตอบที่มีความคิดเห็นเป็นส่วนบุคคล

ตัวอย่างแบบสอบถามชนิดให้เลือกรายการ (Multiple Choice

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นความคิดเห็นของท่านจริง ๆ
 กรุณาให้นักเรียนสังเกตการใช้ภาษาไทยของวิทยุ, โทรทัศน์ และภาพยนตร์มา
 เปรียบเทียบกับภาษามาตรฐานในชั้นเรียน

- ๑. บางครั้ง
- ๒. บ่อยครั้ง
- ๓. ไม่เคยเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใดช่องหนึ่งทางคานขวามือของแต่ละข้อ
 ว่าท่านมีความเห็นด้วย มากน้อยเพียงใดตามลำดับคือ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง
 น้อย และน้อยที่สุด

^๑อุทุมพร ทองอุไทย, แบบสอบถาม: การสร้างและการใช้, (พระนคร: แผนกวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๕).

ท่านเห็นว่าการใช้ภาษาไทยของวิทยุ โทรทัศน์
และภาพยนตร์ มีอิทธิพลต่อท่านในด้าน

๑. การฟัง
๒. การพูด
๓. การอ่าน
๔. การเขียน
๕. วัฒนธรรมในการใช้ภาษาได้แก่การใช้ภาษา

ถูกต้องแก่กาลเทศะ และบุคคล

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

๖. การทดลองแบบสอบถาม (Pilot Study) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไป
ทดลองโดยขอความร่วมมือจากนักเรียนโรงเรียนวัดสังเวชวิทยาราม จำนวน ๒๐ คน ให้ช่วย
ตอบแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบว่าแบบสอบถามนี้เหมาะสมที่จะนำไปใช้ได้หรือไม่ การตรวจสอบ
เพื่อตรวจสอบในคำภาษาไทยที่ใช้ในแบบสอบถาม ถูกต้อง ชัดเจน พอที่ผู้ตอบแบบสอบถามจะเข้าใจ
ได้ตรงกับที่ผู้วิจัยต้องการ และคำถามครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการเพียงพอหรือไม่ ผลปรากฏว่า
การทดลองครั้งนี้ ยังมีคำถามบางข้อบกพร่อง ยังไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการทั้งหมด ผู้วิจัยจึง
ได้แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามใหม่ นำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มเดิมอีกครั้ง ผลปรากฏว่าแบบ
สอบถามสมบูรณ์ขึ้น จึงได้นำไปใช้กับตัวอย่างประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยได้รับความช่วยเหลือจาก
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ ผู้วิจัยได้ไปชี้แจงให้ผู้ตอบ
แบบสอบถามเข้าใจจุดประสงค์และวิธีการตอบแบบสอบถาม หลังจากนั้นเก็บรวบรวมแบบสอบถามเอง

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด ๕๑๐ ชุด ได้รับคืนครบตามต้องการ คิดเป็นอัตรา
ร้อยละ ๑๐๐ แต่เมื่อตรวจแบบสอบถามพบว่ามีที่ตอบไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้
๑๕ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๓

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคำตอบที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทตามลักษณะ

ข้อมูล คือ

๑. ข้อมูลที่ไม่ได้แจกแจงน้ำหนักคะแนนของความคิดเห็นคิดค่าเป็นอัตราร้อยละ
๒. ข้อมูลแจกแจงน้ำหนักคะแนนของความคิดเห็น จะพิจารณาให้น้ำหนักคะแนน

ดังนี้ คือ

๕ มีค่าเท่ากับ มากที่สุด

๔ มีค่าเท่ากับ มาก

๓ มีค่าเท่ากับ ปานกลาง

๒ มีค่าเท่ากับ น้อย

๑ มีค่าเท่ากับ น้อยที่สุด

๒.๑ นำคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) โดยใช้สูตร ๒

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{x} คือ ค่าเฉลี่ย

f คือ ความถี่ของน้ำหนักคะแนน

x คือ ค่าน้ำหนักของคำตอบ

N คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

การหาค่าเฉลี่ยนอกจากจะหาค่าเฉลี่ยรวมตามจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดแล้ว ยังหาค่าเฉลี่ยแยกตามเพศอีกด้วยค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้กำหนดความหมายไว้ดังนี้

๒ ประคอง กรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, (พิมพ์ครั้งที่สาม, พระนคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๕), หน้า ๔๐.

- ค่าเฉลี่ย ๔.๐๑ - ๕.๐๐ หมายความว่า มากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย ๓.๐๑ - ๔.๐๐ หมายความว่า มาก
- ค่าเฉลี่ย ๒.๐๑ - ๓.๐๐ หมายความว่า ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย ๑.๐๑ - ๒.๐๐ หมายความว่า น้อย
- ค่าเฉลี่ย ๐.๐๑ - ๑.๐๐ หมายความว่า น้อยที่สุด

๒.๒ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จะชี้ให้เห็นการกระจายของข้อมูลจากมัธยฐาน เลขคณิต การคำนวณส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจะคำนวณเกี่ยวกับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร ^๓

$$S.D. = \sqrt{\frac{f \cdot f x^2}{N} - \frac{E f x}{N}^2}$$

- เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- f คือ ความถี่ของน้ำหนักคะแนน
- x คือ ค่าน้ำหนักของคำตอบ
- x² คือ ค่าน้ำหนักของคำตอบยกกำลังสอง
- N คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

การคำนวณส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากจะหาส่วนเบี่ยงเบนเป็นมาตรฐานรวม ตามจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมดแล้วยังคำนวณส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยแยกตามเพศด้วย

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๑.